СОЛДАТИ ПЕРЕМОГИ

Хроніка повоєнних публікацій

Дорогою ціною заплатив український народ за участь у найстрашнішій за всю світову історію війні 1941-1945 рр. І не повинен він і забуття великий подвиг і велика трагедія нашого народу – битви з фашистською чумою. Хіба можна забути тих, хто віддав своє життя для щастя інших!..

9 травня назжди залишиться для нас мальмаренним від гіркоти втрат і осяяним сонцем Перемоги. Його наближували, як могли, зводи, котрим було дуже нелегко у ті воєнні літа. В довічному боргу наше покоління і перед ними ветеранами війни, кому пощастило пройти через пекло війни і дожити до світлого Дня Перемоги.

Все менше їх залишається в житті нашому строю. Дають взнаки і опалена війною молодість, голод і холод, хвороби і рани. Їхні груди вкриті медалями, на скронях – сивина. Але вони пам'ятають ті страшні часи, хоч часто їм і не хочеться про них згадувати.

Багато розповідей про Велику Вітчизняну війну друкувалось на сторінках нашої газети впродовж усіх повоєнних років. І сьогодні хочемо нагадати невеличкою хронікою ці публікації.

«Багатьма героїчними подвигами в час Великої Вітчизняної війни прославився наш земляк Іван Павлович Водько! Двома орденами Слави нагороджений цей мужній і умілий воїн.

В одному бою, переслідуючи ворога, що відступав, наші бійці лісом прокинулися на тих ворога. Групи снайпера, серед яких був і Іван Водько, залягли в засідку біля дороги. Чекати довелось недовго. На шляху з'явились три машини з німцями.

– Приготуватись! – тихо скомандував старшина Лєлюк.

Як тільки машини дійшли до повороту, враз заговорили автомати, гранатомети і кулемети. Передня машина зупинилась. Гітлерівці вискочили і залягли. Почався нерівний бій.

Все ближче й ближче чути розрив наших мін. Поруч з Водьком залишились лише два бійці. Решта вийшли з строю. Але проте хоробрих продовжували битися. І коли до місця сутички прибула підмога, вона побачила чотирнадцять ворожих трупів і три машини з розбитими двигунами.

Потрібно розповісти і про другий подвиг Івана Павловича Водька.

У час наступу командир взводу лейтенант Ратников послав його в розвідку. Необхідно було встановити, чи багато німців за перехрестям доріг і які у них вогневі засоби на узліссі.

Іван Водько дотовп до перехрестя і почав спостерігати за ворогом. Раптом на дорозі з'явилися німці. Водько чергою з автомата скосив його. Бійця помітили. З узлісся вдарили чотири кулемети. Хлопці почали рватися вперед. Залишатися біля перехрестя вже не було потреби. Точно встановивши, звідки б'ють кулемети і німамети, Іван Павлович по взводу вийшов з-під обстрілу. Про все помічене він доповів командиру.

Незабаром по узліссю, де знаходились німецькі кулемети, відкрили вогонь артилеристи. Слідом за вогневим нальотом бійці вирвались в розташування німців і зім'яли їх».

П. Пасинко, старшина
(«Ленінська Зоря», 9 травня 1965 року).

«Кому не відомі лихоліття рядового бійця, що виніс на своїх плечах великий тягар війни, зумів зберегти фашистського звіра і відстояти свободу й незалежність Вітчизни. Боєць стрілецького полку 91 дивізії 3-го Білоруського фронту Микола Онурко з боями пройшов землі Білорусі, Прибалтики. У пам'яті з особливою силою збереглися спогади, виснажливі бої у Східній Пруссії. На молоді і літньої радянські війни вже далеко вистилися в обороні тротуаром, але тут, вистилися сильні чіпкілися за кожен наступаючих на території Німеччини.

Але ворог розуміє, що дні його відраховані. Розуміє це і боєць Онурко. Тому в серці кипіло ще більше жадоби швидше покінчити з фашизмом, сповістити світові про довгожданну перемогу. Десятки, сотні кілометрів пройшов він з автоматом напоготові. Поруч йшли білоруси, росіяни, грузини, казахи... Усі разом одчинили усміхнули людей, яких вони визволяли з-під фашистського ігла. Но такою дорогою ціною давалося це звільнення.

День Перемоги Микола Онурко, на жаль, зустрів у госпіталі, де довелося провести майже півроку з тяжкою контузією».

К. Іванов,
(«Ленінська Зоря», 9 травня 1975 року).

«Хвилюючі, незабутні стогади про ті буремні, сповнені тривог і надій повоєнні дні. Оживають картини нальотів ворожої авіації і шаленого двобою зенітників за збереження важливих комунікацій і оборонних об'єктів.

Запам'яталося, як у ніч з 22 на 23 липня 1944 року на важливий об'єкт на річці Стир з чотирьох боків нічного неба насунули важкі бомбардувальники. Земля дивилася від сотень вибухів, чорне небо налякотіло від рожевих трас зенітних снарядів. Здавалося, ворогові ось-ось вдасться прорватися крізь щільний вогненний заслін і знищити наш об'єкт.

Та ми вистояли. Ні на хвилину не припинялася вогонь зенітник. Штаб дивізіону на чолі зі старшим лейтенантом Кудіновим умілю керував вогнем. Зразки витримки і героїзму продемонстрували командири взводів Макаров, Бєсов, Віроський, Ярасов, командири батарей Лесінський та Фіонін.

Вирушали у чорних ангарах збурена земля, кинів у вогні стрімкий Стир. Та ворог не знищив об'єкту. Були пошкоджені деякі допоміжні комунікації, але головоне, на що й кинув десятки літаків, ворог не дійшов».

С. Вишневський, майор запасу, колишній командир дивізіону зенітників.
(«Ленінська Зоря», 9 травня 1985 року).

Низький уклін, вічна пам'ять і слава визволителям, котрі захистили свободу і незалежність нашої країни, і трудівникам тилу, які працювали задля Перемоги.

З святом, дорогі ветерани!

Підготувала Леся ГАВРИЛЮК.

Микола Бліновський, колишній боєць партизанського загону, пригадує відважних бійців взводу Д. М. Данчукова.

«Якось наші за'язківці повідомили, що в одному селі після каральної акції у хатині господарки, яка була за'язана з партизанським загоном, зупинилася група німецьких офіцерів. Треба було лише повідомити відчайдушним хлопцям, щоб вони не злючись вирушили на операцію.

Командир взводу сміло розставив людей і сам перший увірвався в оселю. Гітлерівці пиячили, настільки були впевнені у своїй безпеці, що полковник з підвитим кельком лише отетеріло зирив на незнайомця. Поки фашисти оговталися – було пізно. Хвость, щоправда, спробував узятись за зброю, та його скосила злучна партизанська куля...

Скільки було таких епізодів, де сміливість, відчайдушність підкріплювалась палкою любов'ю до своєї знедоленої Вітчизни і злютою ненавистю до підступного ворога. Ці святі почуття і вели наших солдатів до перемоги».

М. Бліновський,
боєць партизанського загону
(«Ленінська Зоря», 9 травня 1985 року).